

Boj českých stavů proti Habsburkům

-
- Po smrti Ludvíka Jagellonského byl českým králem zvolen manžel Anny Jagellonské **Ferdinand I.** Habsburský.
 - Napětí se projevovalo už za vlády prvního habsburského panovníka na českém trůně - Ferdinanda I. (1526-64), který se pokoušel omezit stavovské zřízení v Čechách.
 - Povolal do Prahy jezuity, obnovil pražské arcibiskupství, stranil katolíkům.
 - Samotné české stavy byly rozděleny, zejména kvůli otázkám náboženského vyznání.

- Za vlády císaře Rudolfa II. (1576–1611) se Praha znovu stala kulturním centrem říše a českým stavům král Rudolf potvrdil tzv. Rudolfův majestát, který potvrzoval svobodu vyznání.
- České země se tak před třicetiletou válkou a stavovským povstáním těšily nebývalé náboženské svobodě.
- Po smrti Rudolfa dochází opět k rozporům mezi katolíky a stoupenci reforem, které vrcholí v povstání českých stavů proti novému králi Matyášovi II. Rudolfův bratr se projevil jako přesvědčený katolík a rychle proti stavům zakročil.
- Přesunul sídlo do Vídně, český stát spravovali katoličtí královští místodržící.

České stavovské povstání

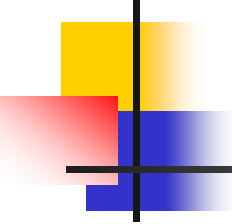
21. května 1618 se v Karolinu konal i přes králův zákaz zemský sněm kvůli soustavnému porušování **Majestátu**.

Následujícího dne se v paláci Smiřických konala tajná schůzka radikální opozice, kde byl dohodnut plán druhé **pražské defenestrace**. Ta se odehrála 23. května 1618, kdy stavové vedeni **Jindřichem Matyášem Thurnem** vyhodili z oken královského místodržitelství na Pražském hradě **Viléma Slavatu, Jaroslava Bořitu** a písaře **Filipa Fabricia**.

- Byl zvolen třicetičlenný sbor **direktorů**, sestávající ze zástupců panského, rytířského i městského stavu. Ti vyhnali jezuity ze země a hledali podporu ve svém boji u nepřátel Habsburků.
- Malý úspěch: Francie za Ludvíka XIII. Byla nakloněna Habsburkům, německá protestantská knížata byla nejednotná, anglický a dánský král považovali povstání za projev neposlušnosti vůči bohem daného panovníkovi.

Smetání místodržících na hradě Pražském r. 1618

Průběh povstání

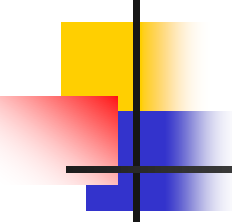
- Po smrti Matyáše II. stavové sesadili následníka trůnu Ferdinanda II. a zvolili českým králem protestantského německého knížete Fridricha Falckého. Protože vládl jen jednu zimu, říkalo se mu zimní král.
- Habsburkové se nechtěli se situací smířit. Tři roky trvala válka s českými stavy na jižní Moravě, v jižních Čechách a v Rakousích.
- Vojska byla sestavena ze žoldnéřů- ti bojovali za toho, kdo víc platil.

Bitva na Bílé hoře

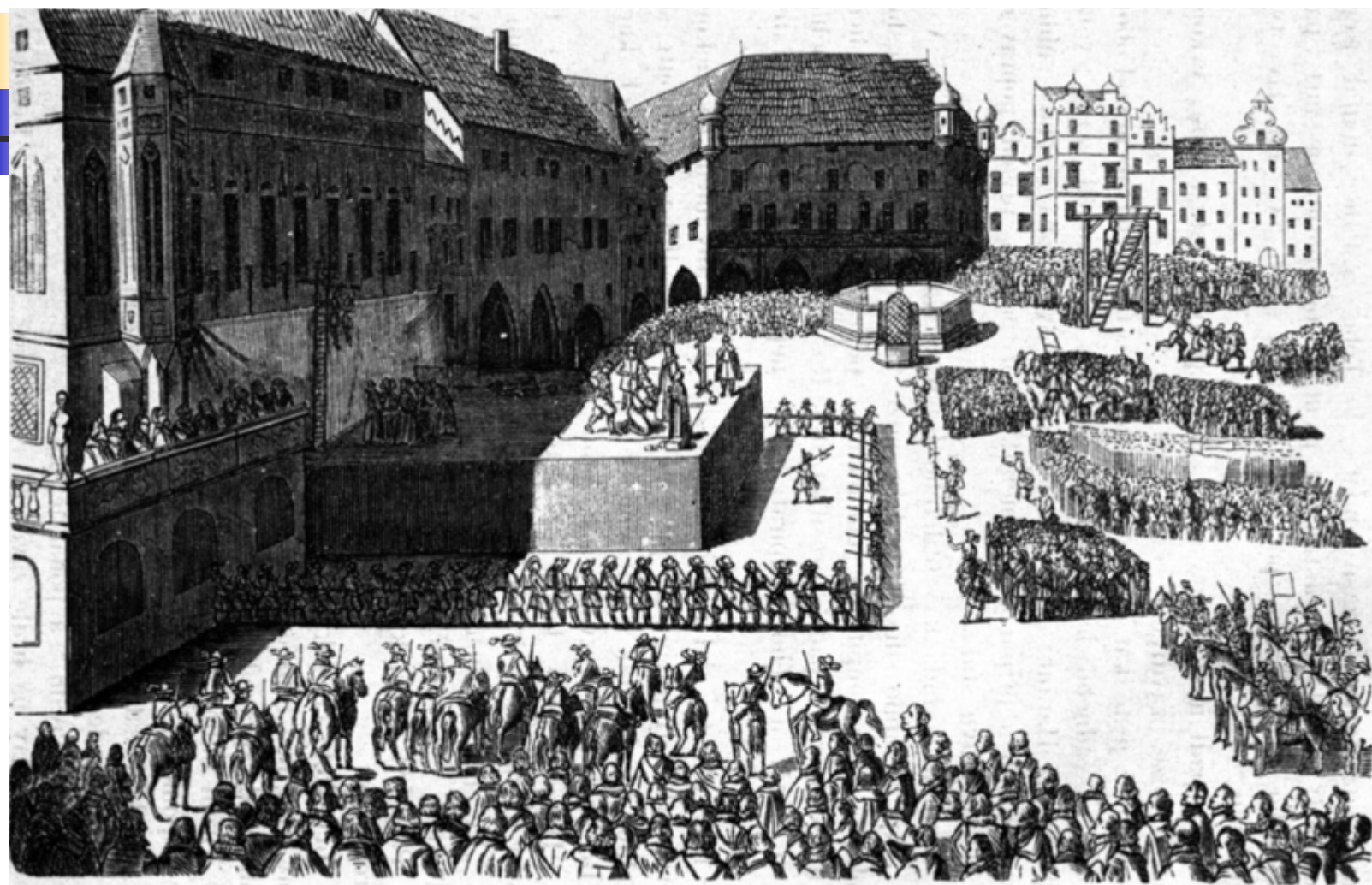
- Habsburkové získali peníze ze Španělska.
- Císařská vojska zatlačilo vojsko českých stavů až před Prahu.
- 8. 11. 1620 došlo k bitvě na Bílé hoře u letohrádku Hvězda.
- Habsburkové zvítězili a Fridrich Falcký uprchnul.

Fridrich Falcký jako český král s českými korunovačními klenoty

Následky Bílé hory

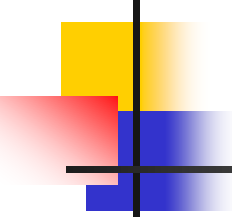
- Kruté potrestání českých stavů: 27 českých představitelů bylo popraveno na Staroměstském náměstí v Praze – 3 páni, 7 rytířů, 17 měšťanů.
- Mezi nimi i Kryštof harant z Polžic a Bezdružic, pán na Pecce.
- Stavy musely přijmout Ferdinanda II. za svého krále.
- Porážka stavovských vojsk měla kruté následky pro český národ až do roku 1918.

*Verzeichnus was gestalt der Graff von Schlick vnd andre
hohe vnd Niderstands Personen hingericht vnd vollzogen werden.*

Poprava na Staroměstském náměstí katem Janem Mydlářem

Shrnutí učiva a otázky k opakování

- Nespokojenost českých protestantských stavů s vládou Habsburků vedla k povstání. To skončilo porážkou na Bílé hoře r. 1620.
- Jaký vztah k nekatolíkům v českém království zaujímal Ferdinand I., Rudolf II., Matyáš II. a Ferdinand II.
- Koho zvolili čeští stavové českým králem roku 1619?